

EU-jog

Az Európai Uniónak (EU) saját jogrendszere és joga van – a fő szabályokat és elveket az alapító szerződések fektetik le. Az EU jogi és jogalkotási aktusokat fogadhat el, amelyeket a tagállamoknak be kell tartaniuk és alkalmazniuk kell.

Az EU joga kötelező jogi erővel bír és nyilvánosan hozzáférhető [az EU minden hivatalos nyelvén](#). Az [EUR-Lex](#) weboldalon keresztül hozzáférhet az EU jogi dokumentumainak teljes szövegéhez minden hivatalos nyelven, és megkereshet egy adott jogszabályt vagy jogi aktust.

Az uniós jog forrásai

Az uniós jog két fő forrása az **elsődleges jog** és a **másodlagos jog**.

Az elsődleges jogot az Európai Unió jogi keretét meghatározó szerződések alkotják. A másodlagos jog az ezeken a szerződéseken alapuló jogi eszközökből áll; ezek közé a rendeletek, az irányelvek, a határozatok és a megállapodások tartoznak. Ezeket egészítik ki az uniós jog általános elvei, az Európai Unió Bírósága által kialakított [ítélkezési gyakorlat](#) és a [nemzetközi jog](#).

Az uniós jog egyik sajátos jellemzője, hogy az uniós tagállamok bíróságai előtt közvetlenül végrehajtható lehet („közvetlen hatály”), és hogy az uniós tagállamok joga alkalmazhatatlannak minősülhet, amennyiben ellentétes az uniós joggal (az utóbbi „elsőbbsége”).

Elsődleges uniós jog (a szerződések)

Az elsődleges jogot tekinthetjük az Európai Unió legfontosabb jogforrásának. Ez áll az európai jogrend legfelső szintjén, és főként a következő [szerződések](#) alkotják:

- az „alapító” szerződések: az [Európai Unióról szóló szerződés](#), az [Európai Unió működéséről szóló szerződés](#) és az [Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés](#),
- a szerződések jegyzőkönyvei és mellékletei, a tagállamok Európai Unióhoz való csatlakozásáról szóló szerződések és egyéb szerződések.

Ezek a szerződések együttesen megállapítják a hatáskörök megosztását az Unió és a tagállamok között, meghatározzák a döntéshozatali folyamatot, az uniós intézmények hatásköreit és a tevékenységeik körét minden szakpolitikai területen.

Az elsődleges uniós jog legutóbbi felülvizsgálatát a [Lisszaboni Szerződés](#) hajtotta végre, amely 2009 decemberében lépett hatályba (a fentebb említett szerződések magukban foglalják a Lisszaboni Szerződés általi módosításokat).

Másodlagos uniós jog (jogszabályok, megállapodások stb.)

A másodlagos jog úgynevezett egyoldalú aktusokból és megállapodásokról áll.

Az egyoldalú aktusok körébe főként az [Európai Unió működéséről szóló szerződés](#) 288. cikkében felsorolt jogi aktusok tartoznak: rendeletek, irányelvek, határozatok, vélemények és ajánlások. Vannak ezenkívül előző szerződéseken alapuló egyedi jogi aktusok is: a büntetőügyek terén például továbbra is alkalmazandók a „kerethatározatok” (ezeket a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt fogadták el, amikor a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködésnek különleges státusza volt – további információkat erről a következő oldalon találhat: [összefoglalók – büntetőügyek 2009 novemberéig](#)). A jogalkotási eljárás útján elfogadott kötelező jogi erejű aktusokat (mint amilyenek a rendeletek, irányelvek és kerethatározatok) jogalkotási aktusoknak vagy „jogszabályoknak” hívják.

A megállapodások a következőket foglalják magukban: nemzetközi megállapodások vagy egyezmények, amelyeket a Közösség vagy az Európai Unió és egy az EU-n kívüli ország vagy szervezet írt alá, tagállamok közötti megállapodások és különböző uniós intézmények által kötött intézményközi megállapodások.

A jogszabályok összefoglalói és további információk

Az [EUR-Lexen](#), amely minden uniós jogi dokumentum teljes szövegét tartalmazza, elérhető [„Az EU jogszabályainak összefoglalása”](#) is, amely tömör és könnyen érthető módon mutatja be az uniós jogalkotás fő vonatkozásait. Az oldal körülbelül 2000 összefoglalót tartalmaz uniós jogszabályokról, amelyek az [EU tevékenységeinek](#) megfelelő tematikus bontásban szerepelnek. A témák a mezőgazdaságtól a közlekedésig terjednek, és átfogóan, aktuális jelleggel mutatják be az uniós jogszabályokat. Nem szerepelnek azonban a csak átmeneti fontossággal bíró jogi döntések, mint amilyenek a támogatásokról hozott határozatok.

Ezen túlmenően az [EUR-Lex](#) adatbázis minden jogalkotási javaslatot nyomon követ az uniós intézmények döntéshozatali eljárásán keresztül, a [Europe Direct](#) pedig azzal egészíti ki a fentieket, hogy felhasználóbarát összefoglalókat nyújt az esetenként meglehetősen hosszú és technikai jellegű uniós szabályozásról (valamint válaszol a polgárok EU-val kapcsolatos kérdéseire).

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

Utolsó frissítés: 20/01/2020